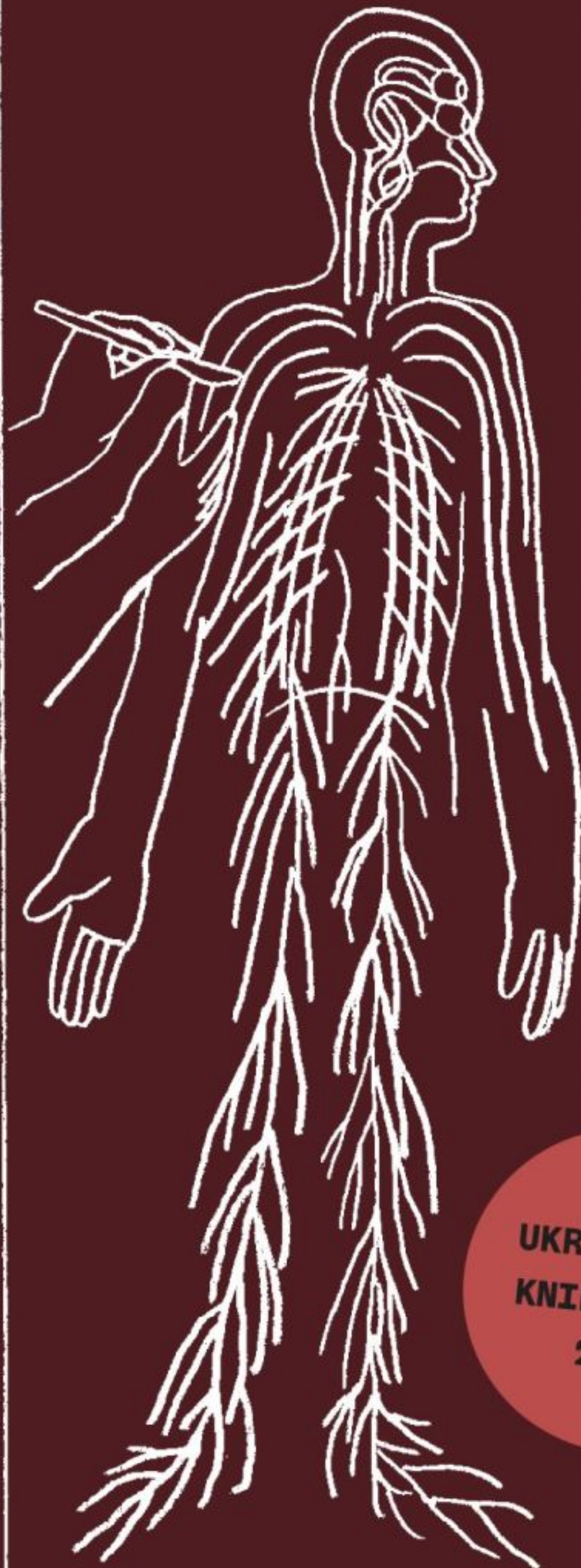

ANDRIJ
SEMIANKIV

UKRAJINSKÁ
KNIHA ROKA
2022

MEDICÍNSKY TRILER O ROZKLADE
SVEDOMIA A CUDZÍCH TIEL

TANEC S KOSŤAMI

PRELOŽILA KRISTÍNA KARABOVÁ

Vydanie knihy z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia,
ktorý je hlavným partnerom projektu.

Copyright © Andrij Semiankiv, 2022
Translation © Kristína Karabová, 2026
Design and layout © Ester Mládenková, 2026
Illustrations © Lívia Suchá, 2026
Slovak edition © Laputa/Literárna bašta, 2026
ISBN 978-80-8283-129-3

ANDRIJ
SEMIANKIV

TANEC
S KOSTAMI

PRELOŽILA
KRISTÍNA KARABOVÁ

KAPITOLA 1

Keď sa na chodbe ozvali kroky, Severyn vyskočil od stola, aby bol čo najbližšie k rozrobenému telu. Nemotorne zavadil o fľašu, tá s treskotom dopadla na zem, ale našťastie zostala celá. Nemal čas natiehnúť si rukavice, kroky sa blížili, preto sa dvomi holými prstami chytil hnedého okraja rozrezaného žalúdka. Na prahu zastal Maslovskij s večne nespokojným výrazom.

„Donyk, čo máš s telefó...“ odrazu zmĺkol. Zbadal prázdnu fľašu vodky. Zložil si okuliare. To nikdy neveštilo nič dobré. Do tváre námestníka riaditeľa sa nahrnula krv, ale tentoraz sa ovládol.

„K riaditeľovi, behom!“

Severyn pristúpil k umývadlu a vyhybal sa hosťovi pohľadom. Teplá voda sa spenila od mydla a Severyn si celou silou začal drhnúť prsty. Bol rozčúlený zo vzniknutej situácie, z príchodu toho blbého nadutého námestníka a z vlastnej úbohosti.

Cestou do administratívnej budovy mlčali. V spojovacom trakte už niekoľkokrát menili podlahu („Ale rukavice si musím kupovať za vlastné,“ zahromžil v duchu Severyn.), takže kúsok museli prebehnúť po vonku. Mrholilo, niečo medzi dažďom a mokrým snehom vytrvalo padalo z olovenej oblohy.

Maslovskij vošiel do kancelárie a nechal Severyna na recepcii s usmiatou sekretárkou.

„Ten pridrbaný úsmev jej niekedy aj schádza z tváre?“ ešte viac sa rozčúľil Donyk. Pred zrkadielkom si upravil mokrý plášť a uhladil riedke vlasy. Námestník vykukol z dverí:

„Poďme,“ štekol a na sekundu zmlkol. „A nehovor to, čo nemusíš.“

V tejto kancelárii bol už nejednakrát, dobre to tam poznal. Fikus, sovietske okná v železnom ráme a aj samotného riaditeľa, bruchatého vládca tohto ich ústavu pre miestnu chudobu. Severyn si kútikom oka všimol nový interiérový prvok – zoschnutého deda v kabáte zo zeleného vojenského plátna, ktorý v rukách húžval lyžiarsku čapicu. Riaditeľ ukázal rukou na stoličku, počkal, kým sa všetci usadia, a položil si ruky na brucho.

„Toto je,“ ešte jedno gesto, „Severyn Romanovyč, vedúci oddelenia patológie.“

Potom sa presunul pohľadom na popísaný hárok papiera, ktorý osamelo a zlovestne ležal na stole.

„Severyn Romanovyč, prišla na vás sťažnosť. Hovorí vám niečo meno Šapošnikov?“

Severyn sa zamračil. Všetko, čo sa posledné dni (v skutočnosti posledné týždne) týkalo práce, bolo zahalené akýmsi oparom. Šapošnikov, Šapošnikov... No, áno, iste. Pankreatická nekróza, anatomická peritonitída. Doniesli ho pred dvomi dňami. Riaditeľ mu z očí vyčítal záblesk uvedomenia a pokračoval:

„Toto je jeho otec. Valerij Zacharovyč, zopakujte, čo ste povedali mne...“

Dedo sa ešte silnejšie zadrapiť do čiapky a zachmúrene spustil. Začal potichu, ale postupne sa rozohňoval, až sa od rozhorčenia triasol. Už po prvých vetách Severyn prišiel na to, čo je vo veci. Chlapík zomrel uprostred noci. Ráno si stariec prišiel po telo a dozvedel sa, že mu ho aj s dokumentmi odovzdajú, až keď zaplatí pohrebníctvu Amfora. Dedo sa poškrabkal na hlave a vybral sa po peniaze. Štandardná situácia.

Len s neštandardným vývinom udalostí. Či už dedo naozaj nemal peniaze, alebo si spomenul, že je veterán... Nech už to bolo akokoľvek, na druhý deň prišiel robiť rozruch. Dostal odpoveď, že ak to nechce vybaviť civilizovane, môže si to nahé telo z chladničky vytiahnuť sám a odviezť taxíkom. Keby bol býval dedo zaradil spiatočku, ale kdeže! Namiesto toho sa dal do vypisovania sťažností, najprv na mesto, na mestský odbor

zdravotníctva a potom riaditeľovi. Keď sa dedo vrátil do nemocnice, telefóny už vyzváňali a vedeniu nemocnice kládli nepríjemné otázky.

„Hryša, doriti!“ skoro sa Severynovi vydralo z úst. Veď už nie je malý, a stále nechápe, s kým a ako má hovoriť. Prehnal to. A ešte mu ani, debil jeden sprostý, nič nepovedal. Zachcelo sa mu konať na vlastnú päsť.

„Donyk,“ obrátil sa naňho riaditeľ naschvál familiárne, „už sú to tri dni. Čo to má znamenať?“

A dedo ďalej prilieval olej do ohňa, vybral z vrecka akési osvedčenie a mával ním ako pop krížom na diabla. Severynovi nezostávalo nič iné, iba rozpačito sklopiť zrak a zamumlať niečo v štýle: „Všetko vyjasníme, napravíme.“ Riaditeľ následne uistil Šapošnikova staršieho, že všetko sa čo najrýchlejšie vybaví, všetky náklady uhradí nemocnica a vyjadril mu najúprimnejšiu sústrasť. Dedo si nasadil lyžiarsku čapicu a v sprievode sekretárky odišiel. Na rozlúčku škaredo zablýskal očami. Keď sa za ním zatvorili dvere, riaditeľ sa oboril na Donyka.

„Romanovyč, kurníksopa! Čo to má byť? Vy ste sa tam dole v podzemí zbláznili?“

Severyn rozhodil rukami a nevinne vypúľil oči:

„Ale ja ho dnes vidím prvýkrát. Asi s ním hovoril Hryša.“

„Hryša, Maša, Saša,“ rozčúlene drmolil riaditeľ. „Ty si vedúci či kto? To mám tomu tvojmu Hryšovi vysvetľovať ja? Ak je to oddelenie nad tvoje sily, tak daj výpoveď a choď do psej matere! Ja tu takýto cirkus nepotrebujem!“

Pche, oddelenie... Severyn si v duchu odpľul. To oddelenie tvorí vlastne len on a asistent Hryša.

Riaditeľ vzápätí ubral plyn a pokračoval pokojnejším tónom, zdôrazňujúc každé slovo:

„Nech je to telo dnes hotové. A to pohrebníctvo zaplaťíš zo svojho vrecka...“ Keď si v patológových očiach všimol námietky, tresol rukou po stole. „Sám alebo sa podelíš s tým svojím Hryšom, alebo ti tie peniaze dá on, to je mi fuk! A ešte niečo – s Amforou prerušíte akúkoľvek spoluprácu.“

Ešte aj tieto šušne mi vezme, potkan. Severynova nálada klesla pod bod mrazu.

„Ak sa ešte raz dopyčujem o tvojich kšeftoch alebo, ne-
dajbože, príde nová sťažnosť, letíš odtiaľto za porušenie pred-
pisov a so záznamom v pracovnej knižke.¹ Je ti to jasné?“

Donykovi nezostávalo nič iné ako prikývnuť.

„Odchod.“

Severyn vyšiel z kancelárie, nohy mal ako z gumy. V spán-
koch mu pulzovala krv.

Na chodbe naňho zvolal Maslovskij:

„Severyn, správaj sa ako človek, najprv si všetko porob,
potom chľastaj.“

Túto facku po sérii úderov kladivom skoro ani nepočul.

Skončil rýchlejšie, než plánoval. Vyšlo najavo, že telo bolo
nachystané a čakalo už len na cinkanie mincí. Severyn cez
pivničné okno pozoroval, ako chlapíka v rakve nakladajú do
pohrebného auta. Za ním nastúpil zhrbený dedo v čapici. Na
pohľad nemal viac než sedemdesiat. Veterán ktorej vojny? Na
starého sa už ani nehneval, ale situácia to bola skutočne ne-
milá. Keby hovoril s dedom on a nie Hryša... poslal by ho do
pohrebničtva rovnako. Severyn v tomto smere nemal žiadne
morálne zábrany. Peniaze sa musia točiť; neexistujú ľudia,
ktorí ich potrebujú menej ako iní. Cez Amforu prechádzala
všetka klientela, lenže asistent nemal cit, ktorý by mu napo-
vedal, na koho môže tlačiť a komu je lepšie ustúpiť.

Severyn sa chcel pohovárať s majiteľkou Amfory, ale ne-
bola v kancelárii. Zobral mobil, vyťukal číslo, ale potom si to
rozmyslel. To nie je na telefonický rozhovor. Vytočil namiesto
toho Hryšu, aby si na ňom vybil zlosť. Volaný je nedostupný.
Ten debilný asistent si vzal do pondelka voľno a, samozrejme,
si vypol telefón.

V žiadnej skrini ani šuplíku sa pijatika nenašla. Jasné, veď
nie je chirurg. Hodiny ukazovali štyri, bolo skoro – domov ešte
nemôže. Zostal mu ešte variant dať si kávu.

1 V bývalých krajinách ZSSR sa naďalej používa v našich končinách už ar-
chaická „pracovná knižka“, teda preukaz o priebehu zamestnaní. Zamestnávateľia
do nej môžu zapísať aj rôzne porušenia zo strany zamestnanca (pozn. prekl.).

Neznesiteľný deň pokračoval, našiel síce balenie Lavazzy, ale ani kúsok cukru. Severyn neznášal kávu bez cukru. Mohol síce zbehnúť do obchodu, ale po zaplatení poslednej rozlúčky VIP klienta mu nezvýšili peniaze ani na metro.

Žeby si zašiel po cukor do labáku? Plesol si po stehne a vytočil klapku chirurgie:

„Tu patológia. Je tam niekde vedúci? Toľa, ahoj. Máš voľno? Dôjdi na kávu. Hej. A zober cukor, minul sa mi a vonku je mokro. Čakám.“

Vystrel si ruky na stôl a zapozeral sa do steny obloženej bledomodrými kachličkami. Niekdajší vedúci kráľovstva mŕtvych nad dvermi so šablónou namaloval nápis *Vita brevis, ars longa*.² O dĺžke svojho *vita* sa Severyn mohol len dohadovať, ale to, že je *miserabilis*, vedel celkom presne. Všetky peniaze, ktoré si odložil na darček Ľude, sa prepadli doslova a do písmena pod zem. Niežeby neprítomnosť peňazí Donyka nejako prekvapovala (skôr to už bola jeho životná norma), ale v deň ako tento chcel prísť domov ako človek – aspoň s kyticou alebo fľašou. Jednu rodinu totiž už pre chudobu presral.

„Ešteže mi stačilo na tých funebrákov,“ napadlo mu a ihneď si za ďalšiu slabosť vynadal. Mal to odmietnuť a riaditeľa poslať niekam rovno pri Maslovskom. To by však znamenalo okamžitý odchod „na voľnú nohu“. A tam, za stenami nemocnice, naňho nikto zvlášť s otvorenou náručou nečakal. Iste, mohol by si privyrábať u súkromníkov, ale na súčasné ceny to boli len kopejky. A teraz mu odpadla ešte aj tá Amfora.

Má si hľadať niečo nové? Prax ani kvalifikácia Severynovi nechýbali, ale mal až chronickú smolu. Všetci spolužiaci si našli teplé miestečka a potichučky kopili peniažky. Niežeby mali ktovieaké hviezdne kariéry, len miest pri válove nie je dosť pre všetkých. Svojho času trávil noci na lekárskejších fórach a hľadal, ako by sa dostal z finančnej tiesne. Diskutujúci sa delili na dva typy: prví nariekali, že ich spoločnosť nedoceňuje, a druhí zas ako mantru opakovali: „Dobrý lekár nebude hľadať.“ Zdalo sa, že nejde o dialóg, ale o živý prenos myšlienok

2 Život je krátky, umenie večné (z lat.).

smerovaných do prázdna. Severyn si dokonca predplatil mesačník Eskulapos, kde bola stála rubrika finančno-právneho poradenstva. Všetky rady sa, bohužiaľ, dali zhrnúť do jednej. Ak chceš zarábať viac, otvor si súkromnú prax. Kde však majú chudáci, ktorí mali predplatené toto periodikum (a úspešní, o tom bol presvedčený, takú makulatúru do rúk nebrali), zobrať základný kapitál, pravdaže, nikto nevysvetľoval. A vzhľadom na Donykovu špecializáciu podobný start-up vyzeral ešte smiešnejšie.

Na dvore pri búde, kde vykupovali fľaše, si raz všimol kanceláriu s nápisom *Súkromná patológia Tri duby. Všetky cesty zo sídliska vedú k nám*.

Severyn sa uchechtol nad absurdnosťou vlastných myšlienok. Aj keď logickejšie by bolo zaplakať. Z úvah ho vytrhol veselý hlas prednostu chirurgie:

„Nazdar, Romanyč!“

Podali si ruky. Severyn postavil vodu na kávu a ukradomky sa pozrel na Toľu Župaňa. Bol jeho úplným protikladom. Bol taký prostý a priamočiary, že ešte aj jeho zovňajšok sa zdal byť prirodzeným pokračovaním týchto vlastností. Plavovlasý, trochu strapatý a vždy pozitívne naladený. Veď prečo by mal smútiť: ešte nemá ani štyridsať, je skoro jeho rovesník a už má vlastné oddelenie. Pacientov si môže vyberať a jasné, že nesiaha po tých najchudobnejších. Ako každý človek, u ktorého sa láska k povolaniu spája s finančnou odmenou, Toľa sa nepretržite venoval svojej chirurgii a videl pred sebou len nové možnosti. Ešte aj teraz, kým sa líhovala talianska usadenina, mu s chuťou rozprával o črevnej nepriechodnosti, ktorú s tímom rezali v noci.

„... takáto oná. Skrátka, bude žiť. Takže ten div, Seva, bohužiaľ neuvidíš,“ a na vlastnom kostrbatom vtipe sa aj sám zľahka zasmial.

Potom prišiel rad na Severyna, aby porozprával o svojom dni, a tón rozhovoru sa okamžite zmenil.

Patológ sa vyspovedal a ďalej sedeli mlčky. Toľa nevedel súcitiť s cudzím nešťastím – niežeby mal tvrdé srdce, jedno-ducho sám býval málokedy smutný.

Donyk si uchlipol z horkej kávy. Župaň cukor, samozrejme, zabudol a Severynovi ani nenapadlo mu to pripomenúť. Napokon, chirurga si zavolať s celkom iným úmyslom.

„Tak ako stojíme s naším výskumom? Tento týždeň, myslím, nebola žiadna vzorka.“

Toľa trochu rozpačito natiahol:

„Nóóó... veď som ti vravel, nechcú podpisovať súhlas.“

„A kde je problém? Veď ide len o pár gramov, ktoré aj tak vyrežeš.“

„Ľudia sú ustráchaní. Prečítali si na internete všelijaké hovadiny.“

Severyn si znovu odpil z nechutnej kávy.

Na klinických výskumoch zarábali mnohí. Pravda, zvyčajne na to bol potrebný prístup k živým pacientom a s tým mal patológ, prirodzene, problém. Nakoniec sa naňho nakontaktovala istá malá firma, ktorá americkým spoločnostiam predávala vzorky na biologický výskum. Dopyt bol po všetkom: zapálené tkanivá, abortívny materiál, nádory. Na otázku: „Prečo Američania potrebujú práve ukrajinské biologické vzorky?“ mu odpovedali, že Američanom je to fuk, vyhovovali by im aj švajčiarske. Firma jednoducho chcela europoidné tkanivá a zo všetkých bielych boli východoeurópske národy najlacnejšie. Spolupráca sprvoti vyzerala ideálne: pacientom nehrozila žiadna ujma – boľačku by aj tak odrezali a vyhodili, pre Donyka to nepredstavovalo žiadnu extra prácu, lebo histológiu odstránených tkanív musel robiť tak či tak, plus peniaze pre všetky zainteresované strany.

Lenže v praxi sa objavila jedna neprekonateľná prekážka. Nech už boli ukrajinskí pacienti akíkoľvek lacní, zo zákona museli podpísať súhlas s odovzdaním svojich tkanív tretej strane. A do toho sa nikto nehrnul. Ľudia sa báli, že im ukradnú obličku, appendix alebo hocičo iné. Ľahké a najmä čestne zarobené peniaze Severynovi uchádzali rovno spred nosa.

„Tak veď ľudia boli vždy zadubení. A ty na nich nemôžeš trochu pritlačiť? Veď im vypisuješ prepúšťacie správy a péenky!“

Župaň zhovievavo skrivil pery.

„Sevo, môžem všetko. Ale potom začnú kolovať rôzne fámy, chápeš? Koľko nám to na dvoch za pacienta dávajú – dvadsať dolcov? No a to nie sú peniaze, pre ktoré...”

„Uhm, tak po prvé, desať dolárov pre mňa nie je zas až také nič. Po druhé, desať máš ty, ja tridsať,“ pomyslel si Severyn, ale povedal niečo celkom iné:

„Dobre. A čo ak ten súhlas budem podpisovať ja? Veď oni o tom v podstate ani nemusia vedieť.“

Toľa, síce prostý, nebol v žiadnom prípade prostoduchý.

„Severyn,“ úplným menom Donyka nazýval len v prítomnosti cudzích, „ak sa na to príde, bude to strašne smrdieť. S tým nechcem mať nič spoločné. A ty... nestačila ti príhoda s Amforou?“

Donyk pocítil nebezpečné napätie a rýchlo zmenil smer rozhovoru:

„Pravdaže, máš pravdu. To mi ušlo len tak, zo zúfalstva. Veď vieš, ako som na tom s peniazmi.“

Toľova tvár sa zjemnila. Dokonca pôsobil rozpačito, keď z vrecka vytiahol štos dvestoviek. Začal rátať, ale potom mávol rukou a na stôl vyložil všetky.

„Vráť, keď budeš môcť.“

Donyk pobúrene odmietol a hlavou mu preblyslo: „*Také prachy nosiť len tak v plášti... a dal mi ich. Ani nepočítal...*“

Toľa mu tvrdohlavo pristrčil peniaze.

„Ber.“

Severyn vedel, že si ich vezme, aj keď sa ešte chvíľu zdráhal. Nevedel len povedať, prečo sa cíti tak odporne: či preto, že dostal almužnu, alebo preto, že si ju mimovoľne vyžobral.

KAPITOLA 2

Stepoval pred výkladom klenotníctva Swarowski už asi polhodinu, ale neodvážil sa vojsť. Nevedel znieť predstieranú žičlivú pozornosť predavačiek, ktoré naňho potajomky zazerali buď znevažujúco, alebo sklamane. Veľmi dobre vedel, že nevyzerá, jemne povedané, „tip-top“. Pri vyberaní čohokoľvek Severyn odjakživa trpel. Ale najhoršie zo všetkého bolo vyberať niekomu darček. O to viac, ak ten niekto bol ženského rodu. O to viac, ak človeku nie je jedno, či sa dotýčnej dar zapáči alebo nie.

Po toľkých duševných mukách mu zostávali dve možnosti: náhrdelník alebo náušnice. Prvý bol drahší a pozdával sa Severynovi viac, ale pri náušniciach zas mohol ušetriť.

Dievča pri pokladni sa naňho pozrelo trochu podozrievavo: videlo, ako sa pomerne dlho obšmietal za oknom. No keď Severyn rozhodne vyslovil model náušníc a vytiahol peniaze, veselo sa usmialo a prikývlo.

„Kupujete dcére?“

Donyka to vyviedlo z miery a len-len že nevyhrkol: „Ja mám syna.“ Až po chvíli si uvedomil nejednoznačnosť svojich slov. Mlčky odrátal bankovky a čakal, kým mu šperky zabalia. Predavačka postrehla zákazníkov odstup a neobťažovala ho zbytočnými rečami. Severyn sa chvíľu prechádzal po nákupnom centre a obdivoval dav ľudí, ktorí, ako sa zdalo, by si radi kúpili všetko, len keby im na to vystačili peniaze. Ak by existoval ideálny zákazník, bol by Severynovým protikladom. Patológovi bol totiž akýkoľvek nákup nepríjemný. Pri srdci

ho hriala už len samotná prítomnosť dostatočného množstva bankoviek v peňaženke, nemal najmenšiu túžbu premieňať ich na materiálne statky. Tiež netúžil nikoho ohurovať, lebo by to znamenalo dodatočné výdavky. Skrátka, peniaze mal Donyk rád vášnivo a iracionálne, nevedel si pomôcť, ale nikdy ich nemal dosť. Zaumienil si, že kúpi martini, ale z obchodu nakoniec vyšiel s nejakým iným vermutom. V kvetinárstve ho prekvapilo, že tulipány sú drahšie než ruže. Donyk uvažoval, či ide o sezónny jav alebo je to tak vždy. Nevedel si spomenúť, kedy naposledy kupoval kvety. Lenže to ho už nohy niesli preč z nákupného centra: spomenul si, že hneď vedľa jeho domu stojí stánok s kvetmi otvorený dvadsaťštyri hodín denne.

Deň bol kontraproduktívny. Príroda sa prejavovala v celej „kráse“: všetko pod nohami ločkalo. Strpli mu palce na nohách – do topánok mu natiekla ľadová voda. Tmavá ulica, na ktorej len kde-tu svietili pouličné lampy, sa tiahla v nekonečnom páse vpred ako rieka, zovretá medzi brehmi deväťposchodových panelákov. Donyk mal mestskú časť Vynohradar rád, ale len na mape. Keďže v posledných rokoch žil v centrálnom Pečersku, mohol úprimne povedať, že stred mesta nie je o nič menšia diera ako ostatné. Stačilo len zahnúť do vnútroblokov a na človeka vyskočili rovnaké lavičky s rovnakými posedávajúcimi pochybnými persónami, neprerezané stromy a porozbíjané fľaše. No aspoň tu stále existovala možnosť vkročiť o pár minút do civilizácie, kde sa nad bulvármi skláňali elitné mrakodrapy. Na sídliskách buď bežíš domov, alebo sa náhliš do práce.

Okoloidúcich bolo napočudovanie málo, vietor mu fúkal za golier a začínalo byť nevľúdne. Malé kvetinárstvo bolo zákonite zatvorené a zdalo sa, že nie prvý deň. Steny počmárané, výveska rozbitá. Severyn sa otočil, a keď v maratónskej vzdialenosti zbadal svetlá nákupného centra, ticho zastonal. Rezignovane mávol a rýchlo prešiel cez dvor, kde stúpil do najhlbšej kaluže. Vytiahol si kľúče.

Keď Severyn vchádzal do výťahu, domový telefón mu za chrptom clivo pípal.

Šúchanie krokov. Zámka cvakla a skôr, než ho byt pustil do Ľudmilinho náručia, ovanula ho vôňa vyprázaných rezňov. Severyn sa vnoril do jej trvalej a pobožkal ju na krk pod uchom. Zašepkal:

„Všetko najlepšie k narodeninám.“

Ľuda ho objala mäkkými predlaktiami a obrátila zápästia, aby ho nezašpinila prstami zalepenými od strúhanky. Ruky mala každý mesiac mäksie, vlasy objemnejšie. Po letmom bozku Ľuda bežala späť do kuchyne.

„Drahý, vyzuj sa, poď ďalej, lebo mi tu všetko prihára...“ slová utopilo syčanie oleja.

Severyn pocítil mierne podráždenie. Jasné, že naňho čakala, jasné, že sa ponáhľala prestierať stôl, ale on ju chcel obdarovať hneď na prahu. Žiadalo sa mu aspoň trochu slávnostnosti.

Vyzul sa a pobral sa do kúpeľne, na koberci zanechával stopy mokrých ponožiek. Severyn sa hneval, presne ako keď si ráno umýval ruky, ale teraz to bolo preto, že ho nahnevala Ľuda. Kým sa prezliekal do domáceho, v kuchyni všetko stíchlo. Nazrel do dverí: prestretý stôl, nalíčená mladá žena, hrubá červená sviečka. Znova sa prezliecť mu už teraz pripadalo trápne.

Severyn položil fľašu na stôl, sadol si vedľa oslávenkyne a podal jej tmavomodrú škatuľku. Ľuda si rozšafne zahryzla do pery.

Tieto grimasy ho rozčuľovali čoraz viac.

So širokým úsmevom otvorila škatuľku. Na vyleštených hranách zaihrali iskričky. Svetlo zo sviečky sa jej odrazilo na širokej tvári a zatancovalo ako maličké prasiatka. So strnulým úsmevom sa niekoľko úderov srdca mlčky dívala na darček a potom zdvihla zrak.

„To je ale krása! Pod' ku mne.“

Severyn sa natiahol, aby ju pobožkal, ale celým svojím mužským vnútrom vedel, že so šperkom trafil úplne vedľa. Na Ľudinej tvári neblesol ani náznak, ale Severyn už vedel: nepáčia sa jej. Dočerta, mal zobrať ten prívesok.

Vstala a prezerala si náušnice.

„Ach jaj, majú anglické zapínanie...“

„A to je zlé?“ Donyk sa usiloval rovnomerne intonovať.

„Nie, všetko je super, je veľmi praktické! Predtým ma také omínali. Ale tieto nebudú,“ rýchlo dodala. „Odložím si ich do skrinky. Najlepší darček, ďakujem ti.“

Keď osamel, Severyn si vzdychol a do pohárov nalial vermut.

Neskôr, keď si vypili a zajedli, sedeli oproti sebe a sledovali mihotavý plameň sviečky. O zmätkoch v práci jej Severyn nepovedal. Ľuda o jeho vedľajších zárobkoch nevedela a už si na Seveove skromné príspevky do rodinného rozpočtu zvykla. To sa ešte len bude čudovať, keď budúci mesiac donesie hrubý plat.

Donyk sa snažil menej hovoriť a viac počúvať. Ľuda stihla pobudnúť na stretávke so spolužiakmi. Všetci sú to teraz takí ujkovia a tetky, nehovorila o ničom inom, len o deťoch. Trikrát zopakovala, akí sú teraz nudní.

„Hej, na rozdiel od nás,“ pomyslel si Severyn. Priblížil sa k nej a pustil ruky na prechádzku. Niežeby sa mu až tak chcelo, ale vyžadovala si to chvíľa.

Premiestnili sa do izby. Gauč po vrážaní zmlkol, potemnené okná osvecovali svetlá áut, ktoré tu a tam zachádzali do dvora.

Vyfukoval cigaretový dym na balkóne, hľadel do mozaiky tmavých okien naproti a vtom mu hlavou preblesla očividná, a práve preto desivá, myšlienka. Keby vybral prívesok, malo by to rovnaký efekt. Za všetkými tými rozhovormi o nudných spolužiakoch sa skrýval jeden odkaz: Ľuda čakala prsteň.

Na druhý deň bola sobota, ale Severyn aj tak vstal o pol siedmej. Mal na to niekoľko dôvodov. Dve soboty v mesiaci si odpracúval u „súkromníkov“. Mohol tam ísť na desiatu, ale Severyn plánoval ešte predtým skočiť do Amfory, kde chcel vybaviť súrnu záležitosť. Hlavne sa však chcel zobudiť skôr než Ľuda. Zhovárať sa s ňou po tom, čo sa ho v noci zmocnila predtucha, mu bolo trápne. Ľuda, v mnohom nie práve najbystrejšia, mala totiž výnimočnú intuíciu. Seva sa teraz bál: Ľuda určite pochopí, že on už vie, že je pevne rozhodnutá sa zaňho vydať.

Raňajky oželel: ráno mu ako vždy bývalo ťažko od žalúdka. V kúpeľni sa postavil bokom k zrkadlu a potľapkal sa po bruchu. Pri vchodových dverách zaváhal, vyzul sa, skočil do kuchyne a vyzunkol zvyšný vermut. Poriadne sa prebral, až keď schádzal do metra. Rána mu čoraz častejšie ubiehali v režime

autopilota a teraz si nevedel spomenúť, či zamkol vchodové dvere. Isteže zamkol! Možno. Z nutkavej neistoty Severyn na peróne zastal. V duchu si dal facku, keď si spomenul, že po prvé, byť aj tak nevlastní, a po druhé, to najcennejšie, čo tam má, je pravdepodobne spiaca Ľuda.

Odľahlo mu.

„Pozor, dvere sa zatvárajú! Nasleduje stanica...“ Vlak ľahostajne viezol Severyna tmavými útrokami mesta.

* * *

V práci nazrel do chladiaceho zariadenia: žiadni noví obyvatelia cez noc nedorazili. Vyfajčil dve cigarety s rovnakou horkou Lavazzou, pozrel na hodinky a prešiel cez dvor do vedľajšieho vchodu do Amfory. Sveta Jablocka sedela ako každú sobotu vo svojej kancelárii a rákala „debety a kredity“. V rohu ticho vyhrávalo rádio Mladosť, ktoré Seva už odmlada neznášal. Zaklopal a hneď vošiel dnu.

„Máš prácu?“

Jablocka zdvihla zrak, pousmiala sa a zľahka sa oprela o operadlo kresla.

„Ahoj, Seva. Kávu?“

„Už som mal,“ odvetil jej.

Sadol si na jednu z dvoch stoličiek a nevedel, ako začať.

Sveta sa mu túto úlohu ani náhodou nechystala uľahčiť. Pohla perami, zúžila úsmev a stiahla ústa. Jej tvár nabrala mierne neprítomný výraz. V kategóriách, v ktorých Donyk zvykol uvažovať, patrila majiteľka Amfory k podnikateľkám, avšak len nominálne. Ani byľku sa totiž nepodobala na bezstarostné majiteľky solárií a kozmetických salónov. Naopak, Jablocka v najlepších tradíciách podnikania novej generácie vo vlastnej firme aj siala, aj žala, aj vytvárala, takpovediac, posmrtnú vizáž. Drela po boku svojich podriadených, plátala všetky diery v aktuálnych pohrebných potrebách, keď bol v práci záhul, neštítala sa kohokoľvek zastúpiť a vôbec – dôkladne poznala celý cyklus svojho neveselého podniku. Vďaka tomu v malom pohrebnom ústave Amfora (ako sa vlnitými písmenami písalo na vývesnej tabuli) netrpeli nedostatkom roboty. Sveta držala

svoje dieťa nakrátko a kontrolovala každý detail. Práve preto tu trávil soboty a dorábala týždenné účtovníctvo.

Jej kancelária pôsobila jednoducho, zariadenie špatili len drahé kukučkové hodiny ľudskej veľkosti – vyzerali až príliš gýčovito. Na druhej strane, pohrebný ústav predsa musí mať v interiéri aspoň jeden pekelný prvok.

Ticho sa natáhovalo. Donyk zavrčal.

„Vlastne som chcel hovoriť o včerajšej MU³.“

„Ja viem, volal mi tvoj šéf,“ povedala Sveta.

Ale čo? O Sevovi bez Sevu.

„A?“

„No, ku mne nemal žiadne výhrady.“

V Donykovi to vrelo. Sveta, mrcha, presne vedela, o čom sa snaží hovoriť, ale zaťato zo seba robí pionierku. Odhodlal sa.

„Tak dobre. Takže pracujeme ďalej ako doteraz. Ale budeme sa musieť maskovať.“

„Nie, Seva drahý, nebudeme. My už spolu nepracujeme,“ oznámila mu Sveta tak sucho a pokojne, že Seva mimovoľne vypúlił oči.

„Čo to so mnou hráš? Myslíš si, že je v okolí málo pohrebníctiev? Príbuzným môžem poradiť hocikaké iné.“

„Riaditeľ ich bude posilať ku mne sám,“ pokračovala Sveta vecne. „Stal sa mojím reklamným riaditeľom.“

Donyk sa chytil stola.

„Čo ti je?“

„Čo by mi bolo?“ odvetila Sveta protiotázkou, pousmiala sa a vyhlásila: „Niekto sa háda, niekto maká.“

Odložila pero a tvrdo mu pozrela do očí.

„Seva, ty si, ako sa vraví, fajn chlap a tak ďalej, ale priestory si prenajímam uňho, nie u teba. Do vašich vecí sa pliesť nemienim, ešte to by mi chýbalo.“

Znova sa odmlčala. Severyn pochopil, že rozhovor sa skončil, ale aj naďalej hľadal správne slová. Sveta si k sebe prisunula účtovnú knihu.

„Ale zájdi niekedy na návštevu.“

KAPITOLA 3

Cez sklo videl, že vonku sa zdvihol vietor: okoloidúci náhle pridali do kroku, pridržovali si nadvihnuté goliere a navliekali si kapucne. V autobuse bolo síce teplejšie, ale len nepatrne. „Harmonika“ medzi zadnou a prednou nápravou autobusu bola roztrhnutá, plieskala a zatekala cez ňu špinavá studená voda zo strechy. Zdrevenených cestujúcich stmelovala nenávisť k počasiu, k okoliu a celkovo k životu. Seva sa už dávno presvedčil, že ľudia v rannej hromadnej doprave sa vyhýbali očnému kontaktu nie preto, že by im to bolo prirodzene nepríjemné, ale preto, že sa nechceli pozeráť na odraz vlastnej biedy.

Autobus vyšiel na most a pohľad na olovenú vodu v rieke harmonicky doplnil náladu. Keď konečne dorazili na potrebnú zastávku, radostne vyhupol z autobusovej atmosféry zmaru a cez oblúk vstúpil do spleti vysokých budov. Klinika sa pýšila titulom „Svätý Pantelejmon“, ale zapôsobiť ním mohla leda tak na obyčajných smrteľníkov alebo jedincov, ktorým zaslepili oči nadpriemerné ceny za služby. Majiteľ bol presvedčený, že rozdiel medzi lekárskou ordináciou a klinikou spočíva v prítomnosti dlhonohej recepcnej, vázy s grošovými lízankami a lacného čínskeho plazmového televízora na stene.

Seva si tu začal privyrábať ešte pred piatimi rokmi. Žena („bývalá žena“ – opravil sa v mysli) nevedela ani za svet pochopiť, načo je potrebný v dermatologickej ordinácii. A, ako sa ukazovalo v živote, väčšina ľudí netušila, že patológ („patomorfológ“ sa mu páčilo viac) má nejaký súvis so živými

ľuďmi. Pacienti a pacientky chodili, nastavovali svedomitému lekárovmu oku svoje bradavice, niekedy sa dávali rezať alebo vypaľovať laserom. Nemali potuchy, že niekde v zákulisí sedí ešte jedna postava s mikroskopom, ktorá bradavice krája na tenké vrstvičky, skúma ich oveľa pozornejšie ako pohľadný dermatológ v bielej ordinácii a často svojím podpisom rozhoduje o ďalšom osude pacientov.

„Dobré ráno, Severyn Romanovyč,“ blondínka, ktorej meno mu stále vypadávalo z pamäti, mu venovala skúpy úsmev a krátko kývla.

Severyn prešiel okolo recepcie a bočnými dverami sa dostal do spleťtých úzkych chodbičiek a izbičiek. Debilnosť architektúry, nevhodnej nielen pre kliniku, ale vôbec pre akúkoľvek verejnú inštitúciu, mala ľahké vysvetlenie. Majiteľ skúpil niekoľko bytov na prízemí novostavby, a keď strhol nepotrebné priečky, uviedol do života Gaudího architektonickú nočnú moru. Jedinou výhodou bolo, že Severynova pracovňa sa ukrývala v najvzdialenejšom zákutí, kde po laminátovej podlahe za dverami nikto nešúchal nohami. Vedľa mikroskopu už ležal asi tucet exemplárov, viac než obyčajne, a Donyk sa potešil. V dňoch, keď ho stôl privítal jedným či dvoma sklíčkami, mal totiž pocit, že sa jeho spolupráca so Svätým Pantelejmonom chýli ku koncu. Zamestnávali totiž ešte ďalšieho patológa, ktorý vykonával najväčší kus práce. Severyn pravidelne riaditeľovi pripomínal, že by si mohol vziať viac dní, ale počul len: „Vašu požiadavku som zaznamenal a budem na ňu myslieť.“

Prácu dokončil rýchlo, všetky tkanivá vo vzorkách boli nakoniec nezhubné. Trochu si posedel pri okne, obliekol sa a pobral sa preč. Za vykonanú prácu „Pantelejmon“ platil s rozvážnosťou svätých, od hriješneho lekára nevyžadoval, aby si tam dral nohavice od desiatej do šiestej.

Ukázalo sa, že kým on si nad sklíčkami ničil zrak, slnko sa vykašľalo na svoj zimný zvyk spať a prebojovalo sa cez oblaky. Neuveriteľné, ako málo potrebuje radový Homo sapiens ku šťastiu – iba trošku svetla na špinavom roztopenom snehu.

Patológ sa rozhodol ísť na prechádzku. Zatiaľ čo pracoval, dvakrát mu volala Luda. Telefón nevzal. Vychádzka oddaľovala

nepríjemný moment návratu domov. Severyn sa poriadne zamyslel, prečo sa po včerajšku vyhýbal rozhovoru s – zda-
lo by sa – blízkym človekom. Míňal rovnaké šedivé sídliská.
Spamätal sa až pred mostom. Vracat' sa na zastávku bolo teraz
už ďaleko, a tak si len silnejšie omotal šál a vykročil ďalej.

Chodník na moste bol úzky a viedol rovno popri ceste,
autá kolesami vyšplechovali blato a Severyna onedlho zamr-
zelo, že do toho prekliateho autobusu nenasadol. Vtom v pra-
vom pruhu prudko zabrzdil tmavozelený crossover, ktorý mu
zafŕkal nohavice. Priblížil sa ku chodníku a zastavil asi desať
metrov pred ním. Severyn zahromžil a oprášil sa, ako sa mu
najlepšie dalo. Auto na jeho počudovanie cúvlo a o chvíľu sa
zastavilo pri ňom. Spustilo sa tónované okienko a z rádia sa
rozlial hlas večne mladého estrádneho speváka Leontieva:
„Moje ro-ga-ló-ó-ó!“⁴

„Koho to nevidím?! Sevočka!“ snažil sa prekričať šláger
neznámy hlas zvnútra. Donyk vykročil, nazrel dnu a od radosti
vykrikol:

„Vovka, to si ty?“

Dvere sa otvorili a vpustili dovnútra zafŕkaného a udi-
veného patológa. O chvíľu už crossover schádzal z mosta na
druhom brehu.

Sadli si do baru vedľa kostola. Do baru, okolo ktorého
Severyn prešiel desiatky, ak nie stovky ráz, ale nikdy by mu
nenapadlo doň vojsť. Do baru, kde všetko pôsobilo jednoducho,
ale draho, a ak sa aj hosteska usmievala, lebo to mala v náplni
práce, nedávala to najavo. Obzvlášť okázalo vyzerala veranda,
kde si sadli – v lete otvorená a v chladnom období obtiahnu-
tá priehľadným plastovým obalom. Rozkladala sa dva metre
nad chodníkom a umožňovala návštevníkom popíjať v teple
a sledovať premrznutých chodcov oblepených od snehu a bla-
ta. Kráčali im rovno pod nohami. Inžiniersky a myšlienkový
koncept, ktorý predtým Severyn neznášal, mu teraz poskyto-
val potešenie.

„Tak na to, že sme sa stretli!“

4 Ide o hit 80. rokov Valerija Leontieva *Moj deltaplan* (pozn. prekl.).

„A ako potom budeš šoférovať?“

„Trošku môžem, ak veľmi chc...“ provokoval Vovka a vyklopil si obsah pohára do úst.

Severyn urobil to isté. Rakija na jeho vkus príliš páchla anízom a pripomínala mu sirup proti kašľu. Lenže Donyk dobre poznal pravdu o darovanom koni.

Na stole pristávali prvé objednané pochutiny.

„Takže s tvou prácou je všetko jasné,“ povedal Vovka s plnými ústami. „Čo sa deje na rodinnom fronte? Ako sa má Oľga, čo malý?“

Severyn mykol plecom:

„Rozišli sme sa, už dávno. Dokonca sa už aj stihla vydať za Portugalca. A žijú tam, v Portugalsku.“

Vova bez zbytočného jemnocitu zapískal:

„Fíha, si predstav! A ty sa máš ako? Ty si hlavu do chomúta znova nestrčil?“

Severyn pokýval hlavou.

„Vážne o tom uvažujem. Jedna kandidátka by tu bola, sme spolu dva roky.“

„Ak si k tomu za dva roky ešte nedospel, tak sa už ani neunúvaj. Fakt ti hovorím. Ja som sa k tomu ani nedostal. A neľutujem.“

Vypili ešte po jednom. Donykovi sa akosi odnechcelo hovoriť o vlastnom živote.

„Porozprávaj mi radšej o sebe.“

Za študentských čias boli s Vovkom dobrí kamaráti a aj neskôr sa často rozprávali. Pred pár rokmi sa ich kontakt však akosi prerušil – sám od seba, neboli na to žiadne špeciálne dôvody.

Voloda patril na univerzite k jedinečnému typu študentov, ktorí vynikali v štúdiu a nemuseli naň vynakladať žiadne úsilie. Mal zázračnú pamäť. Kým v prvom ročníku sa všetci biflili trojzväzkovú anatómiu, on si potrebné stránky raz prezrel a potom sa vydal na obchôdzku internátov, kde nadväzoval nové priateľstvá a rozširoval si okruh známych. Voloda, svetaznalý a mimoriadne charizmatický, bol všade dušou spoločnosti. V rozpore so všetkými svojimi cnosťami ho však

príroda obdarila až smiešne paradoxnou vlastnosťou – absolútnou ľahostajnosťou k medicíne. Preto po promócií, keď všetci pobehovali a snažili sa vybaviť si čo najlepšiu prax, sa na lekárinu vykašľal, mesiac chľastal a popritom si plánoval svoj dospelý život. Prezieravo sa rozhodol, že zahodiť šesť rokov stratených na špecializáciu by nebolo celkom vhodné, využil svoje kontakty a vrhol sa do podnikania v oblasti medicínskeho turizmu, ktoré bolo vtedy v plienkach. A ako to už často býva s tými, ktorí sa ocitnú pri zrode novej sféry ľudskej činnosti, onedlho získal dividendy v podobe skutočných peňazí a ešte širších kontaktov. Otvoril si vlastnú firmu a čoskoro nielenže vozil chlapíkov vo farebných sakách do Izraela, ktorí si tam chodili liečiť hlavy rozbité kovovými tyčami, ale spustil aj prúd nemeckých občanov, ktorí lietali do Ukrajiny, aby si dali vstaviť nové zuby za ceny oveľa nižšie ako v Európe.

Takýto Vovka Sevovi utkvел v pamäti. Ako sa však vyjasňovalo, Sevovi stihla ujsť celá jedna vrstva spolužiakovho nového života.

„Turisti stále chodia, firma fachačí, ale ja sa tam už nepáram. Nechal som si podiel a ako zakladateľ už len lížem smotanu. Príjmy každý rok padajú, nevieš si ani predstaviť, aká je na tomto trhu teraz konkurencia.“

„Takže si užívaš šťastný predčasný dôchodok, chápem to správne?“

„Ha, o odpočinku môžem len snívať,“ vyviedol ho z omylu Voloda. „Bez roboty som vydržal jedno leto, a aj to vďaka tomu, že som si v Thajsku neváľal šunký. Teraz riešim všeliaké migračné otázky.“

„A je na to dopyt?“

„A ešte aký! Zariadiš si tam trvalé bydlisko aj prácu. Bohatší tam posielajú deti na vysokú. A pre seba si hľadajú miestečko, kde by mohli dožiť. A dnes to už nie je ani tak drahé.“

„Koľko?“ spýtal sa z nejakého dôvodu Seva a cítil, ako sedliacky to znie.

Vova sa šibalsky pozrel:

„Čo, aj ty to zvažuješ?“

„Nie, to len tak...“ Donyk sa zháčil a uvedomil si, že sa na potenciálneho emigranta nehodí: ani morálne, a už tobôž nie finančne.

„Ak tá to zaujíma, cena závisí od mnohých maličkostí. Ak budeš potrebovať poradiť, daj vedieť, všetko ti vysvetlím. Samozrejme, zadarmo,“ dodal Voloda s takmer nepostrehnuteľným úškrnom.

„Porozmýšľam o tom,“ odvetil Severyn v rovnakej snahe premeniť rozhovor na žart. Podvedome zasunul nohy pod stoličku, aby schoval svoje vychodené topánky s bielymi slanými mapami.

Potom sa postupne rozhovori o časoch minulých, spomínali na spoločné výlety a nakoniec sa tak nasmiali, až ich oboch bolelo brucho. Zasedeli sa tam, ešte dvakrát si objednali pitie a celú verandu zadymili vodnou fajkou. Keď priniesli účet, Vovka bez vyzvania podal čašníkovi kartu a Severynovi nedal na sumu ani pozrieť, za čo mu bol kamarát úprimne vďačný. Keď sa obliekli a vydali na odchod, Voloda si všimol, že ho poriadne kláti k zemi. Radšej sa preto ešte zdržali a dali si kávu a až potom zavolali odvoz.

Vonku si vymenili čísla, dlho sa objímali a držali za ruky. Voloda sa potom schytil Severyna bozkávať a dusil sa od smiechu, keď sľuboval, že mu nebude strkať jazyk do úst. Naveľa sa ho podarilo naložiť do auta.

„Určite nechceš niekam zviezť?“

„Určite,“ Sevovi sa trochu krútila hlava. „Musím sa prevetrať, lebo sa mi všetko motá.“

„No dobre, ty vieš. Keď sa náhodou niekam vychystáš, zavolaj, telefón máš.“

„Vova,“ položil aj pre seba nečakane otázku, ktorá sa mu celý večer prehánala hlavou, „nenájde sa u vás vo firme náhodou nejaké miesto?“

Otázku okamžite oľutoval. Voloda sa naňho díval posmešne a zároveň ľútostivo.

„Ak bude niekto potrebovať v Ukrajine pitvu, dám ti vedieť.“

O chvíľu však aj jemu svitlo, ako zlomyseľne vyzneli jeho slová, a preto už vážnejšie dodal:

„Zatiaľ neviem. Ak sa niečo ukáže, budem na teba myslieť. Tak fajn, drž sa.“

Kolesá auta sa prešmykli, ale nakoniec vozidlo predsa len vyšlo na cestu a na semafore stihlo prejsť na oranžovú. Atmosféra večera bola definitívne v čudu. Seva neisto kráčal šmykľavou ulicou, mokrý sneh navečer už zamrzol.

„Zato teraz na mňa bude myslieť nielen Svätý Pantelejmon, ale aj podnikavý Vovka,“ pomyslel si sarkasticky a kyslo sa usmial do tmy.

Rakija sa nakoniec ukázala byť oveľa zákernejšia ako vodka. Aj keď dúfal, že mráz mu prečistí hlavu, keď prišiel domov, bol stále opitý. Ako si v chodbe svietil mobilom, všimol si, že má od Ľudy obrovské množstvo neprijatých hovorov. V snahe zakryť svoju opitosť Severyn zavrhol nápad odomknúť dvere a radšej zazvonil. Ľuda otvorila skoro okamžite a na jeho obrovské začudovanie si odľahčene vydýchla a objala ho.

„Žiješ, chvalabohu. Už som si myslela, že si v práci, ale ako zákazník.“

„Prepáč,“ jazyk sa mu zradne plietol a potkýnal sa na najjednoduchších slovách, „náhodou som stretol kamaráta. Nevideli sme sa sto rokov.“

Mechanicky sa vyzliekol a išiel sa umyť. Ľuda mu niečo ustavične hovorila a hovorila, ale on ani za svet nedokázal pochopiť čo. Lahol si, či presnejšie zvalil sa, na gauč a cítil, že už nevníma. Alkohol mu robil v mozgu šarapatu, ale posledný okamih predtým, než sa ponoril do sna, sa Sevovi zazdalo, že Ľuda povedala, že ako dobre, že teraz vlastní auto.

V nedeľu dokázal rozlepiť oči až po obede. Okolo Ľudy najprv našľapoval po špičkách, ale čoskoro sa presvedčil, že sa síce naňho hnevá, ale len trošku. Prijemne ho prekvapilo, že vo vreckách našiel peniaze, s ktorými včera ráno vychádzal z domu. O poznanie viac ním však zahýbalo to, že v ich dužnej občianskej rodine sa naozaj objavil automobil.

O svoj prišiel, keď si so ženou počas rozvodu delili majetok. Vodičák potom schoval kdesi hlboko v zásuvke. Pohľad

naň ho len rozčuloval: kúpiť si v terajších majetkových pomeroch aspoň niekedy v budúcnosti auto bolo skoro nemožné. Až tu sa Ľudin otčím (nech mu zdravie večne slúži) rozhodol, že svojho železného tátoša vymení za pomerne novú japonskú značku. A tak svojej nevlastnej dcére na meniny zveril sedemročné Daewoo Lanos. Šoferák Ľuda nemala, ale auto bolo skvelým podnetom na to, aby sa začala učiť jazdiť.

„A dovtedy nás budeš voziť ty,“ hravo sa tučným prstom dotkla Severynovho končeka nosa.

Stáli pred zafrkaným sivým Lanosom.

Ľuda mu zvierala ruku a Seva rozmýšľal, že už viac nebude musieť pred cudzími očami schovávať svoje od soli zbelené topánky, presiaknuté vodou zo zablatených mlák.